

DISPUT
ETRE AR MARO
HAC AN DEN YAOUANQ

AR MARO.

CETE me éru, va mignon,
Da ober did rentà réson
Demeus da vue tremenet;
Scuis eo Doue ouz da velet.

AN DEN YAOUANQ.

Autrou Doue, piou eo emàn
A zo deut qen dizònj amàn?
Va speret a zo oll troublet
Gant epouvant eus e glévet.

AR MARO.

Petra lavares, va mignon?
Lèz da spont, ha coùt da réson.
Ha na vouies-te qet erval
E teujen abred pe divezad?

AN DEN YAOUANQ.

Allas! sivoas, ne vouien qet
E tleac'h donet qen abret;

00.2447

3 38

Me zònje din, pa voan dispos,
Ne varvjen qen e vijen còs.

AR MARO.

Mes alies e poa clêvet
Ne meus biscoas den espernet,
Hac e ileàn an oll falc'had,
Còs ha yaouanq eus a bep oad.

AN DEN YAOUANQ.

Allas! sivoas, en joa ar bed
E voa va speret ocupet:
Em yaouanqis voa va fianç,
Hac em mignonet va esperanç.

AR MARO.

Penos, den sot hac aheurtet,
Ne voas-te get avertisset
Da reformi da voal vue,
Pa ne voas get sur a un de?

AN DEN YAOUANQ.

Allas! me vel òn faziet;
Mar plij ganéc'h, c'hoas deportet:
Roit din ur blavez termen,
Ma rin qent mervel pinijen.

AR MARO.

Penos e fell dide ober
Pinijen en qen bêr amzer,
Pa ne c'heus grêt bete vrémàn,
Ha te pell zo var ar bed-màn?

AN DEN YAOUANQ.

Me bromet d'ec'h, a dra certain,
 E rin prontamant pinijen
 Da repara va yaouanqis,
 Ma roit din termen ur mis.

AR MARO.

Avoalc'h ec'h eus bet a amzer,
 Ma carjes ober da zevel;
 Mes ne alles pelloc'h appel:
 Eru an heur, ret é mervel.

AN DEN YAOUANQ.

Pe n'en dé get ho polonte
 Va lezel qeit-se en bue,
 Mar plij ganéc'h, da vianàn,
 Un devez c'hoas a c'houlennàn.

AR MARO.

Harça! bremâ paciantet:
 Eru an heur, ret é monet;
 Rac-se-ta, sònj es coall vue;
 Ret é monet dirac Doue.

AN DEN YAOUANQ.

Penos eta, mervel zo ret
 A greiz va nerz ha va yec'het!
 Penos quittât va desseniou,
 Va joa, va c'herent, va madou?

AR MARO.

Dirveat out bremâ da vouela,

Homàn é da heur divea:
 E zàn da réi did' an tol marvel;
 En heur-má e renqes mervel.

AN DEN YAOUANQ

*E c'houlén sicour digant e guerent
 ha mignonet.*

O va c'herent ha mignonet,
 En han' Doue va zicouret;
 Scòet ouñ gantàn d'ar maro:
 Deut d'am zicour, hastit afo.

AR GUERENT HAC AR MIGNONET.

Evit bremàn ne allomp qet,
 Beza hon eus affer bresset;
 Pa retornimp, ni a velo,
 N'oc'h eus qet a féçon maro.

AR MARO.

Güel, den zot ha den aheurtet,
 Petra respont da vignonet!
 Anzañ bremàn, den diavis,
 Peguer tromplus é yaouanqis!

AN DEN YAOUANQ.

Güir á larit, me zo tromplet
 Gant yaouanqis ha mignonet:
 Bremàn me ro-dê mil mallos;
 D'am oll maleur e zint bet caus.

AN DEN YAOUANQ

*E c'houlen sicour digant Doue hac
ar Verc'hez.*

Me ho suppli, ô va Jesus!
Ha c'houi, Gûerc'hez, Mam druezus,
Me ho ped, dre ho madelez,
D'am zicour c'hoas, me, pec'her qez.

AN AUTROU-DOUE.

Penos ec'h eus an assuranc
Da c'houlen ouzomp assistanc?
Bepret out bet hon adversour;
Petra ve demp-ni da zicour?

AN DEN YAOUANQ

E c'houlen sicour digant ar Zent.

O Sent, mignonet da Zoue,
Ho pet truez ous va enel
Gant an oll oun abandonet;
En han' Doue va zicouret.

AR ZENT.

Penos ec'h eus an hardisson
Da c'houlen hor protection?
Ne c'heus qet miret hor goueliou,
Nac imitet hor vertuziou.

AN DEN YAOUANQ

E c'houlen sicour digant e Æl-mad.

O va Æl-mad! ô va den qer!

Va gardien en peb amzer,
 M'ho ped va sicourit brema
 Em necessite diveza.

AN ÆL.

Qement a ellen ameus grêt
 Bete vremen en da andret;
 Poent e zeo din d'abandoni.
 Pa ne c'heus qet sentet ouzin.

AN DEN YAOUANQ.

Me vel ervac è tremenet
 Va amzer da veza sicouret;
 Bevet e meus en libertin,
 Doue a rent justiq erfin.

Em maro em diles Doue,
 Pa'm boa'n dilezet em bue;
 Resistet meus d'e oll graçou,
 Hac em refus em goulennou.

AN DEN YAOUANQ.

E qüittät e guerent hac e vignonet.

Dilezet oun en abandon;
 N'en deus mui evidon pardon.
 Adieu, qerent ha mignonet,
 Adieu, bed fall ha milliguet.

AN DEN YAOUANQ

E qüittät joaüstet ar bed-män.
 Adieu, grandeur ha bombançou,

Enoriou vên ha triomphou;
 Adieu d'an traou eus an douar;
 Adieu d'an eê, adieu d'e c'hloar.

Mallos d'ar vam, mallos d'an tad
 A zo bet ouzin qen ingrat,
 M'o deus grêt din coll va ene,
 D'am beza lezet em liberte.

E zàn da veza entêret
 En ifern gant an dud daonet,
 Da lesqi ebars er flammou,
 Da james gant an diaoulou.

Ha possubl ve, ô va Doue,
 E serfec'h ouzomp dôr an eê!
 Obtenit demp, ô va Zalver?
 Eur plaç en ho cloar eternal.

FIN

RECIT

*Composet a nevez var sujet eun exempl
 êruet gant tri maleurus.*

Var ton an Uzullier.

BRETONET, me ho suppli, tostait da
 glêvet
 Eur recit eus eun exempl a neve êruet
 Gant tri maleurus impi, cruel ha dirêson,

Enemroet d'andiaouleusa greiz oc'halon.

Er bloa mil eiz cant ugent, er guær.
eus a Boulen,

Evit réi sclêr da entent dirac ar gristenien,
Qement den em selaouo hac a zo badeet,
Oc'h ober reflexion a vezo estonet.

En eizvet deiz varnuguent demeus a
vis güenver,

En deveziou molarje, evit explica sclêr,
E voa an tri maleürus en eun hostaliri,
Eus al liqueuriou güella ouzen em zervichi.

Ha pa voe leun o c'horfou, o deveus
concluet

Etreze qemer mascou evit mont da redet;
Daou anê o deus laqet var o c'heinou cre-
c'hen,

Da c'holo o habijou, ha qerniel var o fen.

An drivet eus aneze ê ar maleürussa :

Pa voa e gamaradet o vonet digantâ,
E sônjas mont d'ar garnel, hac en deveus
fourret

E benn en eur penn maro; eüzus voa
da velet.

En toullou e zaoulagad ec'h alum flam-
boezou

Evit monet da reded partout dre ar ruyou;
Ar vugale a zaille partout aroc deân,

Nemet an dud rêsonabl a dec'he dirazàn.

Ober a rejont o zro hep en em rancontri,
 Var eur c'horn demeus a guër en em
 gavjont o zri,
 Hac eno o deus galvet ar zent hac an æle,
 Hachor Zalver biniguet da renta brezeldê.

Dre ar boez eus al langach o deveus
 prononcet
 A enep hor Mestr divin hac hor Mam
 biniguet,
 E scòas un târz curun aziouc'h dê qer
 ponner,
 Qen a ra eur grenaden an oll ties e qër.

Spouronet eo calonou an oll habitantet
 O sònjal e voa êru ar fin demeus ar bed ;
 Penevert m'o deus clêvet an declaration,
 E voant prest da berissa en spont hac en
 eston.

Distrêi a ra'r maleurus da zigas d'ar
 garnel
 Ar penn maro voa gantàn d'e blaç, an
 den cruel !
 Hac e teuas d'e bedi, o trei e guein dezàn,
 Dont an deiz varlerc'h d'e di evit coania
 gantàn.

Ac'hanè e teu d'ar guær da guemeret
 repos,
 Hac e za en e vele ar rest demeus an nos ;

Mes ne alle qet cousqet gant an anaon
mat,

Evoagantàn tourmantet o tonet d'e biqat.

Hep beza bet disclêryet da nicun eus
e dy

E furi, e hardisson hac e iffronteri,

E zas gante assambles d'ar parc da la-
bourat,

N'ell qet reposi, pa sònj en e grim de-
testabl.

Da nòs pa voa azeet gant e dud diouz
an dol,

Ec'h êru ar penn maro da darc'hat var
an nor,

Hac outàn ar relegou dre buissanç Doue,
Pere voa ouz en douguen entre m'oa
en bue.

'An hini a zo savet da zigueri dezàn,
Ouz er gûelet oc'h antren, a deuas da
gouezàn;

Cregui ra an dud ennàn en avis e zével,
Qement e voa spouronet, m'en deus
renqet mervel!

Avanç a ra an Anaon, hac en deus
lavaret :

Chomit, va zud, da goania, ne genit
den ebet ;

Ouzit e rân va c'hombat, va e'homper
maleurus,

Va güelet a res bremâ en eur stad perillus!

Petra e teus gonezet evit va zourmanti?
 Elec'h pedi evidôn, e cresques va anui:
 Goulen pardon ouz Doue eus da goal
 bec'hejou;
 Meritet ec'h eus beza dispennet a beziou.

Ar muia tra am glac'har, nonobstant
 d'am oll boan,
 Eo ar galonad o do ha da dad ha da vam,
 O velet o deus maguet ur buguel libertin!
 Ha güeleten difframma, ô Doue, pebes fin!

Daou zevez goude ma voa an exempl
 êruet,
 E varv e dad hac e vam, gant glac'har
 sezisset.
 Cetu maro pêvar den demeus ar memes ti;
 Pedomp Doue evito hac ar Verc'hez Vari.

An den-mân a voa oajet a bemp bloas
 varnuguent.
 Ho pedi rân, tud yaouanq, da guemeret
 exempl
 Da bellât diouz an danjer ha goal gompagnunes,
 A zo cos da vil maleur ha mil fallagries.

Paglêoezaou gamarad peseurt punition
 En eus bet ar maleurus goude e hardisson,
 E quittaont o moyen, ha mont er mes
 o brô;

Evit ober pinijen ar rest eus o deiziou.

Ha c'houi, tadou ha mamou o deveus
bugale.

Corrijit hac instruit, ha bet soign aneze ;
Rac n'ar manqit varneze, abret pe divezat
E rint dezo o-unan ha dec'h goalgalonad.

Goulennomp digant Doue hac hor
mam ar Verc'hez,
Hon lod er barados goude ar fin hor buez
Da renta meleudiou d'hor Zalver benignet
Epad an eternite bars en e eürusdet.

FIN.

E Montroulez, eus a Impr. LÉDAN.